

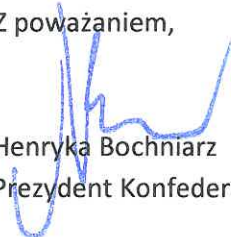
Warszawa, 17 sierpnia 2018 r.
KL/307/141/PP/2018

Pan
Piotr Walczak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 sierpnia 2018 r. znak PR5.022.82.2018 w sprawie konsultacji społecznych projektu z dnia 2 sierpnia 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Pan Paweł Gruza – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

W załączeniu:

Opinia Konfederacji Lewiatan do projektu z dnia 2 sierpnia 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw.

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Opinia Konfederacji Lewiatan do projektu z dnia 2 sierpnia 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw

1. Uwaga do projektowanego art. 62 ust. 4a i 4b ustawy o KAS

Wątpliwości budzi treść projektowanego art. 62 ust. 4b ustawy o KAS, w zakresie w jakim odwołuje się do niestosowania przepisu art. 82 ustawy o KAS w przypadku skorzystania z prawa do korekty deklaracji w terminie 14 dni od wszczęcia kontroli. Wątpliwości te dotyczą możliwości ponownego skorygowania deklaracji przez kontrolowanego, który skorzystał ze wspomnianego prawa do korekty po wszczęciu kontroli celno-skarbowej.

W naszej ocenie, nowelizacją nie jest wprowadzany zakaz ponownej korekty deklaracji uwzględnionej przez organy podatkowe, złożonej w terminie 14 dni od dnia doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej.

Przepis art. 82 ust. 4 dotyczy wyłącznie sytuacji wskazanej w art. 82 ust. 3, i uchyla wprowadzony tam zakaz, który także nie ma zastosowania do korekty składanej na początku kontroli.

Wobec powyższego w naszej ocenie w przypadku uwzględnienia korekty złożonej w terminie 14 dni od doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, tj. składanej na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy o KAS, podatnik ma możliwość dowolnie korygować taką skorygowaną deklarację, bowiem z ustawy o KAS nie wynika zakaz jej korygowania i mają tu zastosowanie przepisy ordynacji podatkowej, w tym w szczególności przepis art. 81 OP. Nie zachodzą przesłanki wyłączające to prawo z art. 81b OP, a także brak takiej regulacji w ustawie o KAS.

W tym zakresie także nie znajdzie zastosowania dodawany przepis art. 83 ust. 1c ustawy o KAS, zgodnie z którym „1c. *Ponowne skorygowanie deklaracji po zakończeniu postępowania, o którym mowa w ust. 1, nie wywołuje skutków prawnych w zakresie, w jakim dokonana korekta przewiduje cofnięcie ustaleń kontroli celno-skarbowej. Organ zawiadamia pisemnie składającego korektę o jej bezskuteczności.*”, bowiem w ogóle nie jest w takim wypadku wszczynane postępowanie, o którym mowa w art. 83 ust. 1 ustawy o KAS.

Prosimy o potwierdzenie, że w przypadku złożenia korekty deklaracji na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy o KAS i jej uwzględnienia przez organ podatkowy, podatnik w dalszym ciągu ma prawo korygowania takiej deklaracji. Jednocześnie w przypadku, gdyby takiego prawa nie miał, wskazujemy, że sytuacja takiego podatnika byłaby znacząco gorsza w porównaniu do podatnika, który korektę złożył dopiero po doręczeniu mu wyniku kontroli na podstawie art. 82 ust. 3 ustawy o KAS, w tym uniemożliwiłaby ona doprowadzenie rozliczeń do zgodności z prawem w zakresie innych błędów wykrytych lub powstałych później w wyniku np. zmiany orzecznictwa. W takim przypadku stanowczo sprzeciwiamy się proponowanemu rozwiązaniu, jako nie mającemu uzasadnienia prawnego.

Dodatkowo należy wskazać na niejasny sposób postępowania naczelnika urzędu celno-skarbowego w przypadku złożenia korekty deklaracji na podstawie przepisów art. 62 ust. 4 ustawy o KAS. Czy uwzględnienie deklaracji jest jednym ze sposobów zakończenia kontroli, czy raczej w tym wypadku organ odstępuje od kontroli. Czy po złożeniu deklaracji jest prowadzone postępowanie w celu sprawdzenia jej poprawności i jej uwzględnienia, jeśli tak to przez kogo?

Proponowany przepis art. 83 ust. 4a wskazuje, że „Organ podatkowy właściwy dla kontrolowanego niezwłocznie informuje naczelnika urzędu celno-skarbowego prowadzącego kontrolę celno-skarbową o złożonej korekcie deklaracji”. Potwierdza tym samym, jak rozumiemy, że korekta jest składana do naczelnika US właściwego dla podatnika.

Z kolei, przepis ust. 4b posługuje się pojęciem „organu” (a nie organ podatkowy lub naczelnik urzędu celno-skarbowego). Tym samym powstaje wątpliwość, który organ uwzględnia złożoną deklarację (i ewentualnie prowadzi postępowanie mające na celu sprawdzenie jej poprawności), czy jest to Naczelnik US (właściwy dla złożenia deklaracji), czy też Naczelnik UCS (prowadzący kontrolę). Jak rozumiemy powinien być to Naczelnik UCS, który prowadzi kontrolę (takie rozwiązanie wydaje się być najbardziej rozsądne), który także uwzględnia złożoną deklarację – jednakże powinno to wprost wynikać z przepisu i należy zamienić pojęcie organu użyte w ust. 4b i wprost wskazać tam Naczelnika UCS. Jednocześnie Naczelnik UCS powinien zawiadamiać także Naczelnika US o uwzględnieniu korekty. W tym zakresie przepis ten wymaga zmiany.

Warto także rozważyć wskazanie wprost w ustawie kto weryfikuje złożoną korektę oraz jakie są dalsze losy wszczętej kontroli w przypadku uwzględnienia korekty złożonej deklaracji, tj. w szczególności czy uważa się ją za niebyłą (odstąpienie od kontroli), czy za zakończoną (m.in. ograniczenie ponownej kontroli). Nie wynika to z obowiązujących i planowanych przepisów i może budzić wątpliwości i spory na tym tle.

2. Uwaga do projektowanego art. 62 ust. 3 i 3a Ustawy o KAS

Mając na uwadze propozycję dodania w art. 62 ust. 3a, zgodnie z którym „W razie nieobecności kontrolowanego, reprezentanta kontrolowanego lub osoby upoważnionej do odbioru korespondencji, kontrola celno-skarbowa może być wszczęta po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 Kodeksu cywilnego, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, który nie realizuje zadań organu przeprowadzającego kontrolę.”. Przepis wprowadza możliwość przeprowadzenia kontroli bez obecności podatnika, jego reprezentanta, czy jakiegokolwiek z jego pracowników. Wyłącznie przy obecności funkcjonariusza publicznego, który może nie mieć żadnych kompetencji i wiedzy w zakresie kontroli, ani obowiązku działania na rzecz kontrolowanego (w zakresie ochrony jego praw w kontroli).

Podobna regulacja obowiązuje na gruncie OP – przepis art. 284a ust. 1 i 1a OP – jednak jest to możliwe wyłącznie w przypadku, *gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.*

W proponowanej regulacji kontrola pod nieobecność podatnika i jakichkolwiek jego przedstawicieli jest możliwa w przypadku *podejrzenia, że nie są przestrzegane przepisy oraz okoliczności faktyczne uzasadniające niezwłoczne przeprowadzenie kontroli celno-skarbowej, jest ona wszczynana na podstawie okazywanej legitymacji służbowej.*

Pojęcia te są tak pojemne, że umożliwiają wszczęcie praktycznie każdej kontroli w tym trybie, co nie wydaje się uzasadnione. W naszej ocenie warunki wszczynania kontroli pod nieobecność podatnika, lub jego reprezentantów powinna być ograniczona, podobnie jak na gruncie OP, wyłącznie do przypadków, *gdy jest to niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.* Regulacja ta jest wystarczająca do zabezpieczenia interesów państwa i interesu publicznego.

3. Uwaga do projektowanego art. 79 ust. 2 ustawy o KAS

Poważne zastrzeżenia budzi także propozycja rozszerzenia definicji kontrahenta kontrolowanego zawarta w projektowanym art. 79 ust. 2 ustawy o KAS. Zgodnie z tym przepisem:

„2. Za kontrahentów kontrolowanego uważa się także:

- 1) *podmioty prowadzące działalność gospodarczą w okresie objętym kontrolą celno-skarbową uczestniczące w dostawie tego samego towaru lub tej samej usługi, będące zarówno dostawcami, jak i nabywcami biorącymi udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru lub usługi;*
- 2) *przewoźników drogowych w rozumieniu art. 4 pkt 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2200 oraz z 2018 r. poz. 12, 79, 138, 650 i 1039) realizujących przewóz towarów na rzecz kontrolowanego lub dostawców i nabywców biorących udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru;*
- 3) *podmioty prowadzące działalność gospodarczą w okresie objętym kontrolą celno-skarbową uczestniczące w magazynowaniu, przepakowywaniu, przeładunku, przesyłaniu tego samego towaru, działające zarówno w imieniu dostawców, jak i nabywców biorących udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru.”;*

Obecnie organy podatkowe posiadają uprawnienie do występowania do podmiotów bezpośrednio współpracujących z kontrolowanym. Rozszerzenie tego uprawnienia także na podmioty pośrednio związanych z transakcją nie budzi naszych zastrzeżeń w zakresie, w jakim weryfikacja dotyczy art. 79 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KAS, czyli:

- 1) *udostępnienia dokumentów związanych z dostawą towaru lub usługi, w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową u kontrolowanego, w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności; oraz*

2) przekazania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych, wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych zapisanego w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, jeżeli kontrahent podatnika prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych;

Natomiast zgłaszamy poważne wątpliwości w kwestii rozszerzenia kompetencji organów KAS do żądania od wszystkich, także pośrednio związanych z dostawą towarów, podmiotów, w zakresie art. 79 ust. 1 pkt 3, tj. w zakresie *udzielania wyjaśnień związanych z dostawą towaru lub usługi, w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową.*

Rozszerzenie zakresu kontrahentów na podmioty pośrednio związane z dostawą towaru lub usługi nie powinno dotyczyć udzielania wyjaśnień związanych z taką dostawą, bowiem narusza to prawo strony do czynnego udziału w postępowaniu, de facto umożliwia pomijanie udziału strony przy pozyskiwaniu istotnych dowodów, tym bardziej, że wyjaśnienia te nie są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, i tym samym nie ma gwarancji co do ich prawdziwości. Może to powodować, że podmioty uwikłane w oszustwa (w tym magazynujące i transportowe), będą przerzucać odpowiedzialność na podatników niewinnych i uwikłanych w oszustwo nieświadomie – uniemożliwiając im wykazanie dobrej wiary.

Ewentualnie wyjaśnienia od takich podmiotów powinny być uzyskiwane w ramach przesłuchania w odpowiednim trybie i przy zapewnieniu udziału strony oraz możliwości zadawania przez nią pytań.

Konfederacja Lewiatan, KL/307/141/PP/2018

Warszawa, 17 sierpnia 2018 r.

